

## SLEDOVI NA KOŽI

Niko Grafenauer

### VSE TO IN KAR UGASA

Tiho, z visokim, čvrstim dnem  
za sabo, polagaš senco  
tiho na siva tla,  
prevalovana z letnimi časi,  
polna še neprebujene žeje za korenine  
in smrt.

Sam

v svoji blodnji težkaš sanje  
v temneči sobi, neslišno  
zaboden s pramenom,  
ki ugaša.  
V sunkih krvi posurovele  
utripajo solze,  
počasi, list za listom, se razgaljajo  
plodovi zemlje, črni kruh mrtvecev,  
ki zevajoč strme  
v motno praznino duhov, v to uro zraka,  
ki se utrujeno polni  
s sivimi strastmi.

V roko jemlješ  
temne snovi z dna,  
da pri krvavem soju svetilke  
iz njih bereš  
in to, kar ti pripovedujejo,  
se zgošča v ostre oblike,  
utripajoče na stenah  
vso vlažno noč,  
ko tiho pada sneg  
na golo mesto.

### BESEDA MOLKA

Še me pokorijo trdovratne oblike  
in vse, kar je prastarega  
v meni, mislim, te temne moči  
brez premirja, polne nagle sline  
in drhtečih nočnih snovi,  
zgoreva v sunkih zmede,  
zubelj za zubljem, v ognju žrtvovanja;  
in potem sem tako neobremenjen,  
ko hodim brez miru po temnem mestu,  
ki ga razblinja padajoči sneg,

da lahko v sebi pojem  
kot trda krušna skorja  
v koščeni roki.  
Včasih zazeva črna  
odprtina v steni in skožnjo  
seže vonj po trohnobi, zimskem sadju,  
urin in domačnosti  
in se počasi obleti  
v to slepo dobo.

Samo nikar v duhu samotnih rož,  
abstraktne veje, v okrasju sršečega  
mraza ne popustiti; pospremijo te  
v gluho podpalubje zemlje  
z besedo, ki si iz nje pil  
vse življenje,  
in tudi zdaj,  
ko se počasi privzdiguje vlažna veka  
in se skožnjo zazira  
lakota zemlje vate,  
še ni rojena iz človeških ust,  
ker z njo občujejo le sence,  
vendar tisti trenutek ob slovesu preglasi  
vse drugo, —  
beseda molka.

#### PRIHAJA

Blaznost pada kakor prvi mrak,  
zunaj dežuje na zadnje sence v temnem mestu,  
počasi,  
korak za korakom,  
prihaja tisti,  
ki bo s svojo zlobo  
uravnovesil svet;

in tleskalo bo, hej,  
zastave visoko po stenah, ko bo  
šel skozi vlažne hiše  
in prehodil mrzlo mesto.  
Vzhodna okna ga bodo prestregla  
s svetlobo,  
polno dremotnih zvonjenj in solza,  
kosti bodo defilirale pred njim  
in šuštele,  
zakričal bo, —

pustimo to, oh,  
kaj vam pravim.

## ZDAJ KAKOR VSELEJ

Ko se odločiš od gozda, iz sence,  
ki te zaslanja  
kot težek vonj temnih snovi,  
iz trdovratnih spon  
samega sebe, znenada  
obstojiš pod nebom  
čisto sam.

Daleč je jesen;  
med listi,  
ki jih polagaš na oči,  
se razveže. Potem,  
po reki črnih panterjev, v drhteči dobi,  
ko že neviden plamen oblizuje korenine  
bežijo strele; podira se  
utrujeno premirje, neznano zmedeno stavbarstvo,  
ki si ga imel še pravkar na jeziku  
in vstaja,  
prst za prstom, poslednje  
srečno znamenje slovesa.

## TA BEG

weekend

Na goli koži čutiš  
dotik mrtvega sveta.  
Strah uvija oblike.  
Začenja se, kot bi kdo pel, ta beg,  
v previsnih sanjah  
in pri morju.  
Sobotni dan, ko vstane na obzorju,  
se otrese zemlje in izpolni vse obrise.

Pobočja so utrujena od sreče,  
zrele kot dež v temnem oblaku,  
ki se lahko vsak hip razveže.  
Kožo obdaja rahel dim, ko gre  
proti noči, da doživi svoj srh.

Lepo je  
toniti v težkem pregibanju  
sredi zreline, ki pada list za listom  
na človeka,  
rastočega iz mračne korenine  
do krika iz nabreklih ust.

In ob nedeljah se spet vračamo,  
vsakdo sam s sabo  
in z nedokončano partijo šaha,  
v oglušujočem molku, zazrti  
vase, polni sramu in kačje zlobe,  
v votle predore vsakdanjega dne  
in previdno odpiramo vrata  
v svojo zgodovino.

#### ČAS, PADEC

Megle v vrhovih dreves  
se tanijo kot polžja sled  
v temni uri, toneč  
v pozabo  
med sikajočimi jeziki s severa,  
v sunkih krvi, ob bliskih nožev,  
omahujočih v noč, trdo  
krotilko molka  
in izročilo glinastih oljenk.

V mestu,  
ki vstaja med vekami  
in spremenljivimi prividi  
z zoro za sabo, se počasi razpušča  
siva dramaturgija sna.  
Zmedene prsi vdihavajo mrak  
vlažne hiše, zamirajoče v žrtvovanju,  
vonj po temnem kruhu, senco,  
porajajočo mraz, hresteč  
v tišini, ki se voljno vdaja  
omotičnim kostem;  
vse še ohranja skrivnost, ki jo prinaša dan  
na zmagoslavni dlani.

Bivaš med neskladnimi sloji časa  
in upogibaš pleča  
luči, ki te biča;  
že se ti prikazuje tuje okno,  
h kateremu pritiskaš lice,  
le smrt te loči od praznine.

Tedaj se rahlo zgane zemlja  
in kakor v pridušenem smehu  
otrese s sebe zadnji  
v težkem vzgibu zraka  
nihajoči krik.